

Філософія освіти

Викладач – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії Сорочинська Тетяна Адамівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3, 5, 6, 8

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія освіти» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами спеціальностей Рівненського державного гуманітарного університету.

Зміст курсу «Філософія освіти» орієнтований на забезпечення здобувачів освіти знаннями про становлення сучасних методологічних засад такої галузі дослідження як філософія освіти, яка є основою для здійснення комплексного підходу щодо вирішення проблем сучасної освіти, у першу чергу до виконання завдань її гуманізації.

Предметом навчальної дисципліни є не лише філософське осягнення самого процесу отримання знань, умінь та навичок, але й більшою мірою масштабне вивчення культурних досягнень та цінностей, покликаних задовольняти потреби системи освіти. Філософія доповнює педагогіку тим основним, чого їй бракує – масштабним баченням соціальних трансформацій і домінуючими у даному історичному періоді світоглядними концепціями, з-поміж яких важливо виділити планетарно-космічну.

Метою курсу «Філософія освіти» є здійснення узагальнення знань здобувачів вищої освіти у сфері освіти на теоретико-методологічному рівні, а також їх залучення до філософського осягнення ідеї освіти, як соціокультурного феномену та вироблення їх власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури випускників університету. Філософія має креативний вплив на формування і динаміку розвитку ідеї освіти, відповідних парадигм і концепцій освіти через безпосередню участь філософії у побудові методології освітньої і педагогічної діяльності.

Завданням курсу «Філософія освіти» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями предметної ідентифікації філософії освіти та актуальними проблемами, що досліджуються нею;
- сприяння розвитку критичного, креативного та рефлексивного мислення студентів;
- формування методологічної компетентності майбутніх фахівців;
- розвиток їхньої дослідницької культури.

Дисципліна формує наступні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Програмні результати навчання:

- Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- Розуміти історію та закономірності розвитку освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладів освіти.
 - Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.
 - Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.
 - Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в професійній діяльності.
 - Враховувати психологічні особливості учнів у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.
 - Планувати освітній процес в закладах освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
 - Визначати завдання і зміст різних видів діяльності учнів на основі програм та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
 - Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку особистості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

- *знати:* основний зміст розділів даної спеціалізованої дисципліни, які на сьогодні склалися, оволодіти основними філософсько-методологічними програмами та принципами, усвідомити необхідність «людиновимірного» аспекту науки як соціального та когнітивного феномену;
- *вміти:* на основі теоретичного знання в галузі філософії науки виробити самостійний критичний стиль мислення, формувати власну світоглядну позицію, застосовувати набуті філософсько-методологічні знання у подальшій науковій та викладацькій діяльності.

Програма навчальної дисципліни «Філософія освіти».

- Тема 1. Філософія освіти: її роль та місце в системі філософського знання
- Тема 2. Філософське розуміння сутності освіти в історичному контексті
- Тема 3. Ідея освіти та її феномен
- Тема 4. Формування і розвиток освітнього простору
- Тема 5. Цілі і цінності освіти
- Тема 6. Національні та загальнолюдські цінності та їх роль у сучасній освіті
- Тема 7. Ідеали і результати освіти.
- Тема 8. Особистість людини як результат освіти.

Очні консультації за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 10.00 до 14.00. E-mail: sorochinska1975@gmail.com olyasorochinska7@gmail.com